

КОМУНІКАТИВНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ США (НА МАТЕРІАЛАХ УКРАЇНОМОВНОЇ ПЕРІОДИКИ)

Із середини минулого століття провідними членами ОУН, які вважали, що на чужині дитина повинна виховуватись у рідному національному дусі, була заснована Спілка української молоді (СУМ), осередки якої з часом запрацювали в усіх місцях проживання української громади за кордоном. Із публіцистичного матеріалу української діаспори США можемо зробити висновок про роботу організації, яка своєю діяльністю протидіє асиміляції молоді в чужомовному середовищі, прищеплює тисячам українських юнаків і дівчат навички лідерства, національно-патріотичний дух, почуття громадянського обов'язку перед Україною та Америкою щодо поширення демократії, не втрачаючи духовного зв'язку з історичною батьківщиною. В основі її функціонування – виховна система, яка діє, і досить успішно: якщо промоніторити світові українські громадські організації та спілки, то у їх керівництві можна знайти чимало вихованців СУМ. В одному з інтерв'ю газеті «Час і Події» голова осередку СУМ ім. Павлушкова Павло Бандрівський зазначив, що, незважаючи на українськість вже третього покоління молодих людей, народжених у США, потреба у діяльності такої організації є конечною: люди мають знати свою історію, мову, виховуватись у патріотичному дусі, щоб не допускати політичних помилок, які доленосно впливають на рідну країну [3].

З аналізу періодики української діаспори видно, що на території США СУМ має п'ять вишкільно-виховних таборів (в Елленвіллі, «Бескид» у Барабу, «Київ» у Детройті, «Хортиця» в Клівленді, «Холодний Яр» біля Баффало), де діти займаються спортом, набувають практичних навичок. Співпраці між різними осередками організації сприяють щорічні зleti у горах Кетскіл, де відбуваються змагання сумівців. СУМ – організація самодостатня та досить популярна у середовищі української діаспори, однак на сторінках періодичних видань вона регулярно рекламує свою діяльність, звертається до батьків, акцентуючи на перевагах її членства для молоді (нові знайомства, участь у різноманітних програмах, гуртка, святкуваннях, екскурсіях, поїздка у літній табір). Крім того, кожний осередок має свої оригінальні пропозиції для залучення в свої ряди.

В інформаційному просторі у рубриках «Репортаж», «США», «Діаспора» часто публікують інформацію щодо Світових конгресів та Крайових з'їздів СУМ, які відбуваються раз на три роки. Подібно до таких же заходів діаспорних організацій, їх структура та зміст не є оригінальними (молитва та благословення; вшанування полеглих та загиблих героїв; робота мандатної, організаційної, номінаційної, виховної, фінансової, пресової, статутної, революційної, дружинницької комісії; виступи, які потім можна прочитати у періодиці; звіти, що стосуються різнопланової роботи організації; концертна програма; святковий бенкет), однак проведення зібрань є вкрай необхідне для обміну думками, проблемами та досягненнями кожного осередку, дискусії щодо вироблення нових стратегій подальшої діяльності у справі виховання, збереження української мови та культури у діаспорі, протидії асиміляції тощо. До речі, як читаємо у надрукованих звітах щодо з'їздів, СУМ розробила програму збереження своїх англомовних членів шляхом навчання їх української мови, наслідування визначних постатей української історії, заохочення до навчання у школах українознавства. Під час з'їзду осередку СУМ, який впродовж трьох років зразково провадив свою діяльність, вручають Перехідний прапор Крайової управи. Крім того, зleti завжди приурочені до певних важливих українських річниць. Світовий злет дружинників СУМ у 1996 році зібрався в Атланті з метою виконувати роль перекладачів при українській олімпійській збірній. Подібні звіти, опубліковані у періодичній пресі української діаспори США є важливі для самої української громади, бо свідчать про активну діяльність у її середовищі потужної організації, що має досягнення у виховному, мистецькому, освітньому,

спортивному плані, взаємодіє з державницькими представництвами в Америці та Україні, презентує українську націю як демократичну на міжнародній арені [1].

Восени 1995 року минув золотий ювілей відновлення українського Пласту в діаспорі, про що опубліковано чимало матеріалу у періодиці. Але ще більше публікацій спостерігається з приводу святкування 100-річчя Пласту в 2012 р. Цього дня пластуни усіх станиць збираються на своїх парафіях, де після короткої молитви писар зачитує наказ, а курінні – присягу і 14 пунктів «Пластового закону», вшановують померлих. Після частувань та вечірнього вогника пластуни отримали відзнаку річниці першої присяги. 6 лютого на сторінках газети «Пластова ватра» з'явилася стаття Ольги Кузьмович «60 років життя в Пласті». Авторка згадала деякі моменти із життя Пласту в минулому. Це були роки більшовицької та німецької окупації Західної України. Пласт функціонував, але у підпіллі. Голова Пластового Центру Сірий Лев підготував заповіді пластуна, у яких головна дискусія йшла щодо заповіді: «ми віримо, що волю Україні можна здобути лише зі зброєю в руках і тому Пласт буде попірати всі намагання творити українські збройні сили без огляду на те, хто їх буде організувати». О. Кузьмович зазначає, що коли Роман Шухевич приїхав до Львова, то визнав, що такого військового вишколу, який дає дивізія «Галичина», УПА не може забезпечити. Уже на еміграції Пластовий Центр в Німеччині виніс постанову, що УПА є загальноукраїнською збройною силою, а завданням Пласту стало виховувати повноцінних, сміливих громадян для своєї спільноти, які можуть пожертвувати собою за світле майбутнє України. Саме тому найсміливіші постаті середини минулого століття в Західній Україні були вихідцями з Пласту (Шухевич і Грицай, Степан Бандера та Гасин, Іван Гриньох і Микола Лебедь).

Протягом трьох днів у червні скликаються збори Конференції Українських Пластових Організацій (КУПО) – найвищого світового керівного органу Пласту. Такі заходи відбуваються кожних три роки по чергово у різних куточках світу, найчастіше – у США та Канаді. На цих засіданнях делегати розглядають питання та приймають рішення, які є важливими для всього світового Пласту, підбивають підсумки його трирічної діяльності, обговорюють проблеми, які виникають час від часу, і те, як вдосконалити свою діяльність, приймають кілька перспективних планів, за якими пластові організації працюватимуть наступні три роки. Сьогодні провідною темою таких зборів є зміна поколінь, коли у заході беруть участь як старші, так і молодші, представники з України, що мають нагоду бути присутні за допомогою електронного зв'язку.

Отже, метою Пласту є сприяти всебічному, патріотичному вихованню та самовихованню української молоді на засадах християнської моралі, чому сприяють щотижневі сходи, різні заняття, прогулянки, станичні зібрання, свята, а під час канікул – літні табори, участь у яких зміцнює пластунів не лише фізично, а й морально, там діти знаходять собі друзів на все життя. Будучи неполітичною і позаконфесійною організацією, Пласт виховує молодь на свідомих, відповідальних і повновартісних громадян місцевої, національної та світової спільноти, провідників суспільства, а його вихованці сьогодні займають всі шаблі українського громадського життя. Автори статей зауважують, що «покоління засновників залишило значний спадок в українському та неукраїнському оточенні в діаспорі та Україні. Це академіки, публіцисти, мистці, політичні та громадські діячі» [4; 2].

Список використаних джерел:

1. Виховувати молоде покоління // Свобода. – 1996. – Ч. 210. – С. 3-4; Козіцький О. Крайовий пленум СУМ / Орест Козіцький // Свобода. – 1998. – Ч. 83. – С. 3; Козіцький О. 6-ий Світовий злет дружинників СУМ / Орест Козіцький, Галина Головка // Свобода. – 1996. – Ч. 206. – С. 3; Комунікат Президії XXVI Крайового з'їзду Спілки української молоді в Америці // Міст. – 2011. – 26 жовтня; Лещук Р. Відбувся XXVII Крайовий з'їзд СУМ / Роксолана Лещук // Свобода. – 2014. – № 48. – С. 8; Річні досягнення Відділу юнацтва СУМ в Нью Йорку // Свобода. – 1996. – Ч. 129. – С. 4; Спілка Української Молоді – осередок у м. Палатайн // Час і Події. – 2012. – № 36. – 05 вересня; Ценглевич І. СУМ – наша гордість і

слава! XVIII Світовий конгрес СУМу – репортаж з міста Палатин / Ірина Ценглевич // Час і Події. – 2011. – № 20. – 18 травня.

2. Горняткевич А. В Едмонтоні святкували 100-річчя Пласту / Андрій Горняткевич // Свобода. – 2012. – № 22. – С. 9; Захарчук К. Сторіччя першої пластової присяги / Ксеня Захарчук // Міст. – 2012. – 10 травня; Саварин П. Пласт в Едмонтоні працює задовільно / Петро Саварин // Свобода. – 1995. – Ч. 240. – С. 3; Федоренко Л. До Нью-Джерсі зіхалися пластуни світу / Леся Федоренко // Свобода. – 2013. – № 26-27. – С. 1; Чайківський Б. Пласт, Дивізія і УПА / Богдан Чайківський // Свобода. – 1997. – Ч. 34. – С. 2; Чебіняк Л. Рада «Верховинок» була присвячена 10-літтю куреня / Лариса Чебіняк // Свобода. – 2013. – № 46. – С. 9; Юзенів О. Загальні збори станиці Пласту в Нью Йорку / Олександра Юзенів // Свобода. – 2013. – № 2. – С. 9.

3. Іванишин-Угриня С. Павло Бандрівський: «Головна мета СУМівців – служити Богові та Батьківщині» / Світлана Іванишин-Угриня // Час і Події. – 2012. – № 3. – 18 січня.

4. Шуст І. Відбулася Велика рада пластового куреня Орден хрестоносців / Ігор Шуст // Свобода. – 2009. – № 11. – С. 9.